

	Bolwerksmolen te Deventer	De Rat te IJlst	De Jager te Woudsend
Aandrijf gedeelte	1 2 oud hollands op buitenroede en 2 fokken op binnenroede. Je kunt het onderste stuk uit de fok halen; zelfde idee als dat je het windbord bij oud hollands er uit kunt halen	4 fokken met remkleppen, spin en doorboorde as	4 fokken, geen rem- of regelklep. Wel doorboorde as
	2 het bovenwiel en bonkelaar zijn beide kroonwielen, dus de tanden staan niet haaks op elkaar.	de kammen in het bovenwiel staan 45 graden schuin en de kammen in de bonkelaar staan 45 graden schuin, hierdoor grijpen ze met een groter stuk in elkaar	het bovenwiel en bonkelaar zijn beide kroonwielen, dus de tanden staan niet haaks op elkaar. Kleine bonkelaar
	3 engels kruiwerk	neuten kruiwerk	neuten kruiwerk
	4 springbeugel; recht stuk ijzer	springbeugel; rond gebogen stuk ijzer	springbeugel; rond gebogen stuk ijzer
	5 kruilier	kruirad waar je in kunt lopen	kruirad met kruitouw en katrol. Niet om in te lopen
	6 zinken dakgoten	dakgoten (blokgoten) van gecelcuriseerd hout.	???
	7 een ondersluiting bij de stelling	geen ondersluiting bij de stelling	geen ondersluiting bij de stelling
	8 enkele wafel op de binnenroede	geen wafel op de binnenroede	dubbele wafels op binnen- en buitenroede
	9 Vangstok, er is geen trekvang	vangstok met haak, er is een trekvang touw	vangstok met duim, geen trekvang of kneppelhout
	10 electriciteit/wind	wind	wind
Zaag gedeelte	11 alle bovenspanhoofden van hout. Alle onderspanhoofden???	2 bovenspanhoofden van ijzer en 1 van hout. Alle onderspanhoofden van ???	3 bovenspanhoofden van hout. Alle onderspanhoofden???
	12 zaag met stanstrippen en losse hengsel met snelspanner en losse kluft	zaag met spanstrips: losse hengsel met snelspanner en losse kluft; LRLRLRMenz.	???. LRLRLRLRMenz.
	13 stiepen laag, je moet op je knieën door het zaagkot	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen
	14 men laat geen losse spansleutels (hengels) in het bovenspanhoofd zitten. Snelspanners	men laat losse hengels in het bovenspanhoofd zitten. Snelspanners	men laat geen losse spansleutels (hengels) in het bovenspanhoofd zitten. Spanwiggen (spanspieën)
	15 pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelaar) zijn moeilijk te verstellen, eerst moeren los draaien. Als je dan toch snel de zaagslee wil verplaatsen kun je met je voet het krabbelrad verdraaien	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelaar) zijn makkelijk te verstellen	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelaar) zijn makkelijk te verstellen.
	16 men begint bij het worteleind te zagen	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst. Worteleind zaagt vaak moeilijker.
	17 je kan een los pollenstuk tussen de vaste pollen zetten als het worteleind van de boom niet tegenover een pol uitkomt.	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt	bij een korte boom wordt middels een ketting een bruggetje gebouwd als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt.
	18 zagen staan precies verticaal in het zaagraam. Ondergeleiding zaagraam (strijkplaat) zorgt voor horizontale beweging om aanzet mogelijk te maken.	de zagen staan in het bovenspanhoofd iets verder naar voren dan in het onderspanhoofd	zagen staan precies verticaal in het zaagraam. Ondergeleiding zaagraam (strijkplaat) zorgt voor horizontale beweging om aanzet mogelijk te maken
	19 op eind van dag wordt de spanning mbv de spansleutel van de zagen gehaald. Dit omdat bovenspanhoofden van hout zijn.	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt	houten zaagraam. hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt. Te veel werk om iedere keer opnieuw in te spannen en spanhoofden veren zo niet terug.
	20 geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste schotel (onderhout)	aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste onderhout (schotel)	geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste schotel (onderhout)
	21 in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de hangboom (balkijzer) door doet	op de losse legger zitten op de hoek krammen waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	op de losse legger zitten op de hoek krammen waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet
	22 geen mogelijkheid om aan zijanten hout te verwijderen.	er is een deur aan de zuidkant om gezaagd hout naar buiten de laten zakken.	deur aan de zijkant.
	23 er is geen kraan	er is een kraan met handmatige rateltakel aan de uitgaande kant.	geen kraan, alleen katrollen en touwen
	24 winderij (3) werkt met een soort van bandvang	winderij (3) werkt met pal en haler	???
	25 https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-03294-a	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-03097-a	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-01010
	26 Cor Nijboer	Victor Reijs en Cor Nijboer	Ben Bijl

	Makkinga's Mölle te Ommen		De Rat te IJlst	Agneta te Ruurlo
Aandrijf gedeelte	1	4 oud hollands	4 fokken met remkleppen, spin en doorboorde as	fokken op buitenroede en Ten Have kleppen met Bussel neuzen op binnenroede
	2	het bovenwiel en bonkelaar zijn beide kroonwielen, dus de tanden staan niet haaks op elkaar.	de kammen in het bovenwiel staan 45 graden schuin en de kammen in de bonkelaar staan 45 graden schuin, hierdoor grijpen ze met een groter stuk in elkaar	het bovenwiel en bonkelaar zijn beide kroonwielen, dus de tanden staan niet haaks op elkaar.
	3	voeghouten kruiwerk	neuten kruiwerk	Engels kruiwerk
	4	springbeugel recht stuk ijzer	Springbeugel; rond gebogen stuk ijzer	Springbeugel; rond gebogen stuk ijzer
	5	kruiad met katrol	kruiad waar je in kunt lopen	kruiad
	6	kunststof dakgoten	dakgoten (blokgoten) van gecelcuriseerd hout.	kunststof dakgoten
	7	een ondersluiting bij de stelling	geen ondersluiting bij de stelling	geen ondersluiting bij de stelling
	8	???	dubbele wafels op binnen- en buitenroede	geen wafels
	9	vangstok met klamp	vangstok met haak, er is een trekvang touw	vangtrommel
Zaag gedeelte	10	wind	wind	electriciteit/wind
	11	2 bovenspanhoofden van hout. Alle onderspanhoofden van hout	2 bovenspanhoofden van ijzer en 1 van hout. Alle onderspanhoofden???	1 bovenspanhoofd van ijzer (één krukbocht met vliegwiel). IJzeren onderspanhoofd.
	12	zaag met gaten: losse hengsel met spie en vast geklonken kluft	zaag met spanstrips: losse hengsel met snelspanner en losse kluft; LRLRLRMenz.	zaag met geklonken hengsel met spie en kluft; geen meeneem tanden, LRen.
	13	heel korte stiepen, kan het staan in zaagkot put	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen	geen stiepen, ondiep zaagkot
	14	???	men laat losse hengels in het bovenspanhoofd zitten. Snelspanners	na
	15	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) zijn makkelijk te verstellen	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) zijn makkelijk te verstellen	krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) is makkelijk te verstellen. Geen krabbelrad, maar een schijf voortgeduwd door een duw blokje.
	16	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.
	17	???	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt	bij een lage boom (meer dan 12m) wordt een karretje gebruikt om de stam op te leggen (kan zowel aan in- als uit kant.
	18	zagen staan precies verticaal in het zaagraam. Ondergeleiding zaagraam (strijkplaat) zorgt voor horizontale beweging om aanzet mogelijk te maken	de zagen staan in het bovenspanhoofd iets verder naar voren dan in het onderspanhoofd	zagen staan precies verticaal in het zaagraam. Ondergeleiding zaagraam (strijkplaat) zorgt voor horizontale beweging om aanzet mogelijk te maken
	19	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt	op eind van dag wordt de spanning mbv de spanwiggen van de zagen gehaald. Afstandblokjes over gehele lengte zaagraam
	20	geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste schotel (onderhout)	aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste onderhout (schotel)	geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste schotel (onderhout)
	21	in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	op de losse legger zitten op de hoek krammen waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de kneppels (van essen hout) door doet
	22	geen mogelijkheid om aan zijkanten hout te verwijderen.	er is een deur aan de zuidkant om gezaagd hout naar buiten de laten zakken.	geen mogelijkheid om aan zijkanten hout te verwijderen.
	23	er is een kraan aan de inkomende (oost) kant	er is een kraan met handmatige rateltakel aan de uitgaande kant.	er is een kraan aan de inkomende (oost) kant
	24	winderij (1) werkt met pal en haler	winderij (3) werkt met pal en haler	winderij (1) werkt met een soort van bandvang
	25	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-02635	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-03097-a	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-00399
	26	Ommer zagers	Victor Reijs en Cor Nijboer	Victor Reijs

	Het Jonge Schaap te Zaandam		De Rat te IJlst	Mijn Genoegen te Arnhem
Aandrijf gedeelte	1	4 oud hollands	4 fokken met remkleppen, spin en doorboorde as	4 oud hollands
	2	het bovenwiel en bonkelaar zijn beide kroonwielen, dus de tanden staan niet haaks op elkaar.	de kammen in het bovenwiel staan 45 graden schuin en de kammen in de bonkelaar staan 45 graden schuin, hierdoor grijpen ze met een groter stuk in elkaar	bovenwiel geen kammen, kruk wiel aangedreven door electromotor
	3	neuten kruiwerk	neuten kruiwerk	zetelkruiwerk met houten rollen (paltrok)
	4	houten springbeugel	Springbeugel; rond gebogen stuk ijzer	Springbeugel; rond gebogen stuk ijzer
	5	kruilier	kruirad waar je in kunt lopen	kruilier
	6	blokgoten	dakgoten (blokgoten) van gecelcuriseerd hout.	nvt
	7	geen ondersluiting bij de stelling	geen ondersluiting bij de stelling	ondersluiting voor schavot
	8	enkele wafel op de binnenroede	dubbele wafels op binnen- en buitenroede	geen wafels
	9	vangstok met haak	vangstok met haak, er is een trekvang touw	vangtouw binnen en buiten, geen hank trekvang
Zaag gedeelte	10	wind	wind	Elektriciteit (5.5kW)
	11	alle (3) bovenspanhoofden van hout (versteveigd met ijzer). Alle onderspanhoofden van hout (versteveigd met ijzer)	2 bovenspanhoofden van ijzer en 1 van hout. Alle onderspanhoofden van ???	alle (3) bovenspanhoofden van ijzer. Alle onderspanhoofden van hout (versteveigd met ijzer)
	12	zaag met gaten: losse hengsel met spie en vast geklonken kluit met spie	zaag met spanstrips: losse hengsel met snelspanner en losse kluit; LRLRLRMM	zaag met gaten: losse hengsel met spie en losse kluit met spie
	13	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen (is zelfs een museum ruimte)	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen	geen stiepen: ringmuur (paltrok)
	14	men laat geen losse spansleutels (hengels) in het bovenspanhoofd zitten.	men laat losse hengels in het bovenspanhoofd zitten. Snelspanners	men laat losse hengels in het bovenspanhoofd zitten.
	15	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) zijn makkelijk te verstellen	pal en krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) zijn makkelijk te verstellen	krabbelaar (ten opzichte van krabbelarm) is te verstellen
	16	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	men begint bij de top van boom te zagen
	17	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt
	18	de zagen staan in het bovenspanhoofd iets verder naar voren dan in het onderspanhoofd	de zagen staan in het bovenspanhoofd iets verder naar voren dan in het onderspanhoofd	men laat zagen vrij (verticaal) hnagen voordat men aanspant.
	19	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt. Bedenk men zaagt elke dag als er voldoende wind is (misschien niet met elk zaagraam)	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt
	20	aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste onderhout (schotel)	aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste onderhout (schotel)	geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee voor de laatste schotel (onderhout). Positioneer laatste schotel net voor een gat in lose legger
	21	in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	op de losse legger zitten op de hoek krammen waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de balkijzer door doet
	22	er is een deur aan de noordkant om gezaagd hout naar buiten de laten zakken.	er is een deur aan de zuidkant om gezaagd hout naar buiten de laten zakken.	Een zijkant is helemaal open (paltrok)
	23	er is geen kraan	er is een kraan met handmatige rateltakel aan de uitgaande kant.	er is een kraan
	24	winderij (2) werkt met pal en haler	winderij (3) werkt met pal en haler	winderij (1) werkt met pal en haler
	25	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-10139	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-03097-a	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-06403-1
26	Victor Reijs	Victor Reijs en Cor Nijboer	Victor Reijs	

	Twickeler Houtzaagmolen te Delden		Stoomhoutzagerij Nahuis te Groenlo	De Eenhoorn te Haarlem
Aandrijf gedeelte	1	nvt	nvt	4 oud hollands
	2	nvt	nvt	de kammen in het bovenwiel staan 90 graden (kroonwiel) en de (pokhouten) kammen in krukwielen (varkerswiel)
	3	nvt	nvt	zetelkruierwerk met houten rollen (paltrok)
	4	nvt	nvt	Springbeugel; rond gebogen stuk ijzer
	5	nvt	nvt	Kruilier (electra) en kruirad (hand)
	6	kunststof dakgoten	???	geen
	7	nvt	nvt	geen ondersluiting bij de stelling
	8	nvt	nvt	Tweekeer dubbele wafels op binnenroede en geen op buitenroede
	9	nvt	nvt	vangtouw binnen en buiten, geen hank trekvang
	10	Elektriciteit (~22kW)	Stoom (~92Hp = 68kW)	wind
Zaag gedeelte	11	1 bovenspanhoofd van ijzer; onderspanhoofd van ijzer	1 bovenspanhoofd van ijzer; onderspanhoofd van ijzer	3 (4) bovenspanhoofden van hout; onderspanhoofden van hout
	12	zaag met twee spanstrippen: losse hengsel met snelspanner en losse kluft	zaag met spanstrips: losse hengsel met snelspanner en losse kluft; LR; zijn aan experimenteren met andere zetting	zaag met twee spanstrippen: losse hengsel met snelspanner en losse kluft
	13	stiepen hoog, je kunt rechtop door het zaagkot lopen	Geen stiepen	geen stiepen: ringmuur (paltrok)
	14	men laat losse hengels in het bovenspanhoofd zitten.	men laat losse hengels niet in het bovenspanhoofd zitten.	men laat geen losse spansleutels (hengels) in het bovenspanhoofd zitten.
	15	krabbelaar (ten opzichte van krabbelaar) is makkelijk te verstellen	pal en krabbelaar zijn makkelijk te verstellen (diverse stelwielen)	krabbelaar (ten opzichte van krabbelaar) is makkelijk te verstellen
	16	men begint bij de top van boom te zagen. Het meest brede (stabiele) stuk van de stam het laatst.	Geen directe voorkeur	Geen directe voorkeur (hangt van hoe stam op slede komt/in kraan hangt). Als de zagen moe worden of bot of de zetting wat verliezen is het een voordeel om naar de top te zagen.
	17	???	Er zijn rijdende 'klemmen' aan voor en achter zijde om stam/planken te begeleiden.	bij een korte boom moet je een soort van bruggetje bouwen als het top van de boom niet tegenover een pol uitkomt
	18	de zagen worden gewoon gehangen (geen waterpas, etc.)	De eerste zaag wordt precies haaks op de aandrijfassen gehangen. Dat is eenmalig en dat blijft de rest van het seizoen zo.	de zagen staan in het bovenspanhoofd iets verder naar voren dan in het onderspanhoofd
	19	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt.	De zagen worden na elke zaagdag weer volledig ontspannen.	hier blijven de zagen altijd op spanning staan ook als men een paar dagen niet zaagt
	20	Geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee	Geen zaagslede (er zijn klemmende gekartelde rollen bij zaagraam (aan voor en achterzijde))	Geen aanslagblokje op het eind van de zaagslee
	21	op de losse legger zitten op de hoek krammen waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet	Geen zaagslede	in de losse legger van de zaagslee zitten gaten waar je het touw van de balkijzer (hangboom) door doet
	22	er is geen deur aan de zijkant	Er is een bezoekers pad aan de zijkant	Een zijkant is helemaal open (paltrok)
	23	er is geen kraan	er is een geen kraan	er is een kraan
	24	winderij (1) werkt met pal en haler. Men lijkt dit niet voor strijken/melken te gebruiken)	winderij (1) werkt met pal en haler	sleewinderij (1) werkt met pal en haler, kraanwinderij (1) werkt met haler, pal en remtouw
	25	http://www.zaagmolen.nl/info/	https://stoomzagerij.nl/	https://www.molendatabase.nl/molens/ten-bruggencate-nr-02571
	26	Victor Reijs	Victor Reijs	Victor Reijs

Wordt een schotel al zingend overgenomen?

Wat is de draairichting van de krukas: kruk die boven staat draait naar de opsleep heling (of kraan) of er van af?

Hoeveel krukken heeft de krukas?

Hoeveel zaag/schulp/pomp ramen?

Een gedetailleerde beschrijving van schulpdraam.

Wat is de zaagraam slag (lengte in cm)?

Wat is effectieve/buikbare raamdoorlaat (cm) (meestal tussen pollen en zaagraamstijl)?

Wat is overbrengingsverhouding: krukas:wieken; en eventuele vermogen (kW) elctro moter?

Wat is de normale/optimale/maximale op en neer gangen van het zaagraam per minuut?

Richting tandzetting, tandzettinggrootte en gehard/ongehard zaagblad?